

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

Mikael Lindberg
Tel: +46106981316
mikael.lindberg
@naturvardsverket.se

YTTRANDE
2026-05-08

Ärendenummer
NV-26-031633

Länsstyrelsen i Halland
Björn Larsson
halland@lansstyrelsen.se

Yttrande över begäran om upphävande av naturreservatet Biskopshagen i Varbergs kommun (LSTs dnr 8996-2024)

Naturvårdsverkets ställningstagande

Naturvårdsverket bedömer att underlaget behöver kompletteras i vissa avseenden för att skälen för och effekterna av upphävandet ska kunna bedömas.

Naturvårdsverket bedömer att det behövs en tydligare redovisning av vilka natur- och friluftslivsvärden som riskerar att påverkas negativt i och med det nya förslaget samt omfattning och effekter av skyddsåtgärder, både för att det ska kunna bedömas om synnerliga skäl föreligger och om föreslagna kompensationsåtgärder är skäliga.

Skäl

Naturvårdsverket anser att det är positivt att hemställan nu omfattar en mindre del av naturreservatet än i den ursprungliga hemställan, men att det fortfarande finns osäkerheter vad gäller verksamhetens utformning och intrångets omfattning. Det innebär fortfarande osäkerheter vid prövningen av synnerliga skäl och kompensation.

För att bedöma huruvida det föreligger synnerliga skäl för upphävande och om föreslagna kompensationsåtgärder är tillräckliga bedömer Naturvårdsverket att kompletterande underlag som tydligare beskriver omfattningen av påverkan på naturreservatet behövs. Detta underlag bör omfatta nuläge, påverkan under byggnadsskedet, och permanent påverkan. Den bör göras utifrån naturvärdenas och friluftslivets behov. Planerade skyddsåtgärder för att minimera påverkan bör också redovisas.

Lokaliseringsutredningen är översiktlig när det gäller redovisningen av argument för att Biskopshagen med omgivningar är den lämpligaste platsen för etablering av anläggningen. Naturvårdsverket bedömer att den bör kompletteras med ett tydligare underlag beträffande vilka natur- och upplevelsevärden som riskerar att gå förlorade inom det aktuella naturreservatet jämfört med de aktuella alternativa lokaliseringarna.

Biskopshagen innehåller flera livsmiljötyper enligt art- och habitatdirektivet som har dålig bevarandestatus nationellt och vilkas status dessutom är under försämring. I synnerhet i ljuset av naturrestaureringsförordningens krav behövs redovisning av livsmiljötyper på karta samt arealuppgifter, inom den föreslagna återstoden av naturreservatet, den del som föreslås upphävas, samt inom de näraliggande områden som bidrar till det långsiktiga bevarandet av dessa livsmiljötyper inom naturreservatet. Det senare inkluderar det potentiella påverkansområdet i utredningsområdena Lingome 1-5 samt i Natura 2000-området Båtafjorden.

Då Biskopshagen också innehåller fridlysta arter (både nationellt och enligt naturvårdsdirektiven), och ett stort antal rödlistade arter, i synnerhet pollinerande insekter som bin och fjärilar, bör även kartläggning av artförekomster och potentiella habitat för dessa arter i hela området ingå i underlaget. Det kan till exempel vara frågan om viktiga fortplantnings- eller övervintringsplatser.

Naturvårdsverket anser att en grund- och ytvattenutredning behöver redogöra för hur grundvattennivåer och vattenkemi samt en förändrad ytavrinning förändras allt eftersom verksamheten enligt ansökan fortskrider över den ansökta tillståndstiden, vilket även inkluderar redogörelse för grundvattenförhållanden innan verksamheten påbörjats. Utredningarna behöver innehålla en detaljerad bedömning av hur grund- och ytvattenpåverkan till följd av den planerade verksamhetens påverkar aktuella livsmiljötyper och arter. Av undersökningen behöver framgå hela påverkansområdet för grund- och ytvattenpåverkan, vilka underlag och beräkningar som legat till grund för avgränsningen och slutsatser.

Naturvårdsverket bedömer att det krävs ett fördjupat underlag kring vilka upplevelsevärden som riskerar att gå förlorade inom det aktuella naturreservatet jämfört med de aktuella alternativa lokaliseringarna. Detta gäller både de lokaliseringar som utretts i första steget (Oskarshamn och Barsebäck), samt de i närområdet öster om nuvarande anläggning, det vill säga Lingome utredningsområden 1-5.

Natura 2000-tillstånd kan vara en förutsättning för ett upphävandebeslut

Vad gäller Natura 2000-området Båtafjorden bedömer Naturvårdsverket att kommande åtgärder inom och utanför naturreservatet kan komma att innebära betydande påverkan på detta Natura 2000-område, vilket betyder att Natura 2000-tillstånd bör sökas enligt 7 kap. 28 § miljöbalken. En användning av mark och vatten som kan påverka ett Natura 2000 och som omfattar verksamheter eller åtgärder som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § får nämligen enligt 4 kap. 8 § miljöbalken endast komma till stånd om sådant tillstånd har lämnats. Detta innebär enligt Naturvårdsverkets bedömning att Natura 2000-tillstånd är en förutsättning för anspråkstagande av arealer inom naturreservatet. Därigenom är det också en förutsättning för ett upphävandebeslut.

Beträffande kompensationsåtgärderna är det viktigt att de områden som bolaget kan göra tillgängliga för permanent skydd i form av naturreservat så långt möjligt beskrivs på ett sätt som möjliggör bedömning av om just de värden som kommer att gå förlorade i Biskopshagen blir kompenserade i skälig utsträckning. Naturvårdsverket bedömer därför att både artförekomster och utbredning av livsmiljötyper, samt arters habitat, bör redovisas på karta. Därtill bör finnas en tydligare redovisning om hur just de naturvärden som går förlorade i

Biskopshagen avses kompenseras i de två föreslagna områdena.
Friluftslivsvärden som kan säkerställas inom dessa områden bör också redovisas.
Vidare bedömer Naturvårdsverket att det bör framgå på vilket sätt bolaget har säkerställt att nödvändiga åtgärder i kompensationsområdena kan genomföras.
Det kan röra sig om till exempel markåtkomst och betesdrift.

Beslut om detta yttrande har fattats av enhetschefen Maano Aunapuu efter föredragning av handläggaren Mikael Lindberg. I ärendet har även handläggaren Klockars Jenny Nääs och miljöjuristen Viktor Mäkitalo deltagit.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Maano Aunapuu

Mikael Lindberg

Kopia till:

Länsstyrelsen i Hallands län
Havs- och vattenmyndigheten
Strålsäkerhetsmyndigheten

